

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izmislj nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogrsko deželjsko vsa leta 25 K, za pol leta 13 K, za četrt leta 6 K 50 h, za jeden mesec 2 K 30 h. Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vsa leta 23 K, za pol leta 11 K, za četrt leta 5 K 50 h, za jeden mesec 1 K 90 h. Za pošiljanje na dom računa se za vsa leta 2 K. — Za tuje dežele toliko več, kolikor znaša poština. — Posamezne številke po 10 h. Na naročbo brez istodobne vpošiljatve naročnine se ne ozira. — Za oznanila plačuje se od štiritopne petite vrste po 12 h, če se oznanilo jedenkrat tiska, po 10 h če se dvakrat, in po 8 h, če se trikrat ali večkrat tiska. — Dopisi naj se izvolijo frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnštvo je na Kongresnem trgu št. 12. Upravnštvo naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari. — Vhod v uredništvo je iz Vegove ulice št. 2, vhod v upravnštvo pa s Kongresnega trga št. 12.

„Slovenski Narod“ telefon št. 34. — „Naročna tiskarna“ telefon št. 85.

Gospodje volilci!

Kandidatje narodno-napredne stranke so:

Za I. volilni razred
ki voli dné 25. aprila:

Dr. Karol Bleiweis
vitez Trsteniški

primarij in posestnik.

Fran Grošelj

trgovec in posestnik.

Ivan Seunig

usnjar in posestnik.

Dr. Karl Triller

odvetnik.

Volilci! Volite jih soglasno!

Za izvrševalni odbor narodno-napredne stranke:
dr. Karol Bleiweis vitez Trsteniški
predsednik.

Razgled po cerkvenem življenju v letu 1901.

Spisal vseučiliški prof. dr. T. G. Masaryk v Pragi.
IX.

»Proč od Rima!« je ostalo na Laškem povsem politično, nacionalno in socialno; protestantizem, ki se ondi naslanja na Anglijo in Nemčijo, jako slabo napreduje in razun tega ni zedinjen. Laško protestantske cerkve, pravzaprav le cerkvice, so se šele lani združile na shodu v Rimu (v juniju) k skupnemu delu; lanski razkol v nemški cerkvi v Rimu, ki je vatikanskim glasilom provzročil nedopovedljivo škodoželjno veselje, se je letos umaknil v zatišje, nič se o njem ne sliši več. Seveda, listi iz Nemčije so morali opominjati k previdnosti.

O reformnem katolicizmu grofa Campella se lahko poučimo v spisu: A. Robertson, Graf Campello und die katholische

Reform in Italien. Mit einem Einführungswort von Prof. W. Beyschlag 1900; gibanje ne napreduje, nasprotno je njegov zbor prestopil letos v San Remu k protestantizmu (duhoven Ugo Tanni izdaja neodvisen list »Labaro«). Napredna, jako zanimiva in mišna knjiga škofa Bonomellija iz Cremona: La Chiesa 1900 (III. del spisa: Seguiamo la ragione) je provzročila v Laškem in sploh vsem reformnem tisku, seveda tudi v ultramontanskem, živahno pretresavanje.

Tudi na Laškem ima katolicizem svojega najhujšega nasprotnika v socializmu: dočim ima Avstrija, gotovo jako katoliška, 32 škofov in 8000 župnij, je na Laškem 274 škofov in 20.000 župnij, razun tega je še kakih 100.000 redovnih bratov. Te razmere bodejo v oči celo »Germanijo« (Die italienische Krise und ihre Ursachen 22. januarja). Da se spoznajo gnotne razmere duhovnikov, omenimo samo, da država jamči letos večini župnikov za minimalno letno plačo 900 lir.

V »Zeitu« (št. 375) sta bila omenjena dva antiklerikalna romana; da je to poročilo popolno, treba opozoriti na Ant. Fogazzaro, Piccolo Mondo Moderno 1901. Fogazzarov antiklerikalni roman pač zasluži, ker ga je napisal pristaš Rosminija, tem večje pozornosti. In kadar izrekam ime Rosmini, moram že tudi obenem omeniti Giobertijeve slavnosti; pisatelja dela »Gesuita moderno« so mrzili na čuden način ne le klerikalci, temuž tudi Crispiju ni ugajal.

Fogazzaro se je tudi pri nekem intervjuu izrazil za predlog, da naj se uvede postavna zakonska ločitev. (Doslje se na Laškem prakticira zakonska ločitev s pomočjo naturalizacije na tujem, navadno na Bavarskem: naturalizirani Bavarci se vrne in naprosi politično oblast v domovini na Laškem, da potrdi naknadno njegovo početje).

O Vatikanu in njegovi politiki — verstvo že dolgo časa nima nič skupnega z Vatikanom — sem govoril že na več mestih te razprave. Tukaj bi bilo samo še pripomniti, ker sem že omenil Crispija,

*) Namreč znani časnik »Germania«.

da bi bili rimski klerikalci umirajočemu Crispiju zelo radi privoščili poslednje olje. Laški listi so poročali, da so v ta namen duhovniki pritiskali na Crispijevo ženo in hčer, toda zaman. To je ravno rimska verska politika. In verske politike je v Rimu v očigled visoke starosti vladajočega papeža v zadnjem času jako mnogo; vzlic makrobiotični energiji Leonovi in vzlic makrobiotičnemu znanstvu njegovih domačih zdravnikov se pomišlja v Vatikanu in nič manj v drugih centurij evropske politike o novi volitvi papeža. Predvsem pa že deluje kardinal Rampolla jako marljivo — za sebe; kardinalski kolegij je štel 1900 1. 30 Lahov in 25 tujcev, v konzistoriju 15. aprila 1901 je bilo izvoljeno 10 novih laških kardinalov in samo dva tujca, da (40 zoper 27) bo zopet izvoljen Lah.

Najvažnejša papeževa pisarija lanskega leta je bila enciklika z dne 18. januarja o socialni demokraciji. Vatikan se je na več krajih spotaknil s svojimi demokratskimi allurami; ne samo konservativni politiki, temveč tudi odlični teologi so se vstrašili, in radi tega je izšla ravnokar omenjena enciklika, da je nekako gasilosocialističnih strank à la P. Daëns. V Rimu samem pač ni našla dotična enciklika toliko zanimanja, kakor papeževo pismo do državnega tajnika Rampolle, koje pismo tirja važne in raznolike reforme v izdajanju denarja. Vatikan potrebuje denarja, in sicer zelo mnogo denarja (na leto blizo 8 milijonov frankov) in kakor se vidi in sliši, ljudje postajajo pametnejši in v Rim »dežuje« znatno manj svetopeterskega novca. Tudi sveto leto se ni obneslo posebno vro, kar se tiče finančne strani in kakor se je pričakovalo. Na milijone romarjev se je pričakovalo, a prišlo jih je vzlic agitaciji po računanju same Germanije (3. januarja) samo 500.000. Izmed 223 romarskih vlakov jih je bilo 152 iz same Italije, 23 iz Avstro-ogrškega, 18 iz Nemčije, 10 iz Francije. Ako primerjamo sijajna in mnogoštevilna romanja srednjeveških vernikov s sedanjimi, moramo pripoznati, da je doživel Rim jako neljubo fiasco; o tem in še marsičem drugem se

čitatelj jako pouči iz kratkočasno pisane knjige, ki je izišla pred nedavnim: »Am Vatikan und Quirinale«. Dr. Zacher je zbral svoja dolgoletna opazovanja spretno in diskretno v omenjeno knjigo.

Papež je v najnovejšem času sklical tudi komisijo za svetopisemsko vprašanja, in katoliški listi si prav mnogo obetajo od tega podjetja. Predsednik je kardinal Parocchi; pomembno je vsekakor, da je med člani komisije uborno malo nemških teologov. Pričakuje se, kakor rečeno, mnogo od omenjene komisije, tako osobito popolna revizija Vulgate, septuaginte in hebrejskega teksta. Sitnost in sramota, kateri si je skupil Vatikan z listom sv. Janeza, sta najbrže vplivali, dasiravno Rim dosledno preperečuje, kjerkoli le more, znanstveno raziskavanje sv. Pisma. To se lahko razvidi, recimo, iz tega, kako se je vedel Rim do prevoda N. Zakona od dr. Minochija: prevajatelj je moral izbrisati več stavkov, dasi so bili prevedeni po izvirih. Nova verska revue Minochijeva (Studi religiosi) tudi ni našla v Civilti Cattolici nikakega priporočila.

V Ljubljani, 24. aprila. Državni zbor.

Tako malo zanimanja še menda ni kazala zbornica nikoli za obravnavajoči predmet, kakor pri sedanjem »direktni davki«. In vendar se ne dajo govorniki črtati, da bi se tako proračunska debata skrajšala, dasi jih skoraj nihče ne posluša. Tudi v včerajšnji seji so govorili praznim klopem večinoma le taki poslanci, zastopniki kmetskih občin, ki so hoteli svojim volilcem pokazati, da so se potegovali za odpravo najhujšega kmetskega bremena — davkov. V tem smislu so govorili: Soukup, Hofer, Kasper, Dierzer, Pospíšil, Rotter. Skoraj vsi so povdarjali odpravo zemljišnega davka, zato pa se naj vpelje dohodninski davek. — Bolj zanimiv govor je bil Malikov o krivičnem postopanju davčnih oblasti. Finančni minister Böhm-Bawerk je v dolgem govoru opravičeval podrejene mu davčne oblasti in uradnike. — Debata se nadaljuje v današnji seji.

LISTEK.

Knjige „Maticе Hrvatske“ za leto 1901.

Najplodovitejšje jugoslovansko književno društvo »Matica Hrvatska« napreduje vsako leto. Kar se tiče originalnih hrvatskih del, jih ni izdala »Matica« še nikdar toliko in tolikih kakor letos. Izmed devetorice izišlih knjig jih je sedem novih izvirnikov, od ostalih dveh je jedna, Maruličeva »Judita«, seveda že starejša, a na novo izdano delo v svečanostni obliki z uvodom in komentarjem ter z ilustracijami, — druga pa prinaša zbirko Turgenjevih pripovedij. Samo dve knjigi sta poljudnoznanstvene vsebine, sedem pa je leposlovnih. Gotovo je s tem veliki večini članov ustreženo, saj imajo Hrvatje za pospeševanje znanstvene književnosti druga društva.

Med pesniškimi deli zavzema prvo mesto ep »Judita« Marka Marulića. P. Kasandrić je napisal obširen, temeljit, a tudi širši publiki zanimiv uvod; Marcel Kušar pa je dodal vestno sestavljen tolmač in slovarček ter kome-

tar. Kdor ima smisla za staro umetno poezijo pesniškega prvaka Marulića, izvestno z velikim zanimanjem prečita klasične stihе tega biblijskega epa. Krasno tiskana knjiga ima trinajstoric slik; osem jih je v uvodu ter so v zvezi z životopisom Marulića, petorica pa sta jih naslikala hrvatska mojstra Oton Iveković in Celestin Medović.

Poleg tega religioznega epa je izšel letos tudi moderni, idilski ep v 6 spevih »Otmica« Ive Velikanovića. Suje prirovedne pesni ima humorističen značaj ter slika rop mladih junakov iz krajev onkraj Save, kruševskih junakov, ki so ponoči vdrl v slavonsko vas, da odvedo glasovito krasotico Stano, a zmotoma ugrabijo klepetavo babico Mando. Mladenci mislijo, da je čarodejstvo izpremenilo devojko v staro babnico, a se končno uverijo, da so odvedli vendar le jezikavo klepetuljo, katero radi vrnejo dedu Marku. Pesem se završuje z zaročo lepe Stane z njenim ljubimcem, Pavlom.

Stihi so lepi, gladki in neprisiljeni, pesem polna vedrih, krasnih opisov iz vaškega življenja in svobodne narave, jezik naroden, prepleten z ljudskimi doviti in izrazi, ves ep pa ljubeznivo hu-

morističen, brez monotonije. Gotovo ga bodo čitali Hrvatje z naslodo, Slovenci pa si želimo, da tudi dobimo enak ep iz svojega življenja!

Med najpopolnejšimi in najplodovitejšimi hrvatskimi pisatelji je Vjenceslav Novak. Mnogo njegovih poetičnih in gorko, z umetniškim temperamentom pisanih povestij je prevedenih že na slovenski jezik. Letos je izšla v »Matičnik« knjigah njegova povest »Dva svijeta«, v katerih kaže pisatelj brezumno, ki zija med svetom idealov in resničnosti ter slika tragedijo umetnika glasbenika, ki trpi, propada in končno zblazni vsled malenkostnih razmer v hrvatski domovini.

Kakor vse Novakove povesti, je pisana tudi ta povest toplo, iz duše in srca avtorja. Zdi se, da je pisatelj marsikaj v svoji povesti sam videl in slišal, odtod plastika posameznih prizorov, realistika popisov, intimnost in iskrenost pripovedovanja in slikanja.

Vladimir Treščec Borota je napisal tendenciozno povest »U malo me svietu«, katero nazivlja »slike iz zagrebačkoga života«. Ta povest je portrétna slika socialnega življenja zagrebskega. Avtor biča z neusmiljeno, a mirno in ob-

jektivno realistično snobizem izvestnih meščanov, ki živé preko svojih sredstev, se košatijo in baharijo, da slepe svet s svojim bogastvom, a živé v resnici na trhlji, gnili podlagi. Gonja za gospodstvom, imponiranjem in lažnjivim bleskom v hiši trgovca Krivošića se konča s popolnim gospodarskim polomom, katerega je kriva poleg mehkega Krivošića njegova časti in blišča lakomna žena ter njegovi slabo vzgojeni otroci. Pisatelj kaže poleg te družine, ki propade radi svoje razsipnosti in pohlepnosti po imenitnosti ter vplivnosti, še celo vrsto »pobeljenih grobov«, moških in ženskih viteзов Nimaničev.

Povest ima satirično tendenco ter je dokument za presojo zagrebskih socialnih razmer. Mnogo fraz, mnogo blišča in hrupa, a vse puhlo in otlo! — Pisatelj ima mnogo poguma!

Josip Draženović, odlični hrvatski pisatelj in ljubimec hrvatskih književnih gourmandov, se je po dolgem času oglašil zopet z večjim delom, »Povest jednoga vjenčanja«. Suje Draženovićeve povesti je slikanje boja med dolžnostjo in sebičnostjo. Kakor v mnogih povestih, je postavil tudi v tem delu Draženović dejanje v staro primorsko

Konec generalnega štrajka v Belgiji.

Še minoli teden je kazalo vse, da se začne v Belgiji revolucija. Danes pa je generalnega štrajka že docela konec. Socialistični agitaciji je zmanjkalo sredstev, da bi delavce podpirala tekom stavke. Zato so se delavci vrnili zopet v delarne. Tudi upanje, da posreduje belgijski kralj Leopold na korist delavcev, se je popolnoma izjalovilo. Kralj vlade ne odpusti in zbornice ne razpusti, ker so itak že 25. maja nove volitve. Razen tega pa je kralj trgovinski zbornici jasno izrazil svojo nevoljo radi štrajka ter svoje prepričanje, da postopa sedanja vlada docela pravilno in vedno na korist kraljestva. Potemtakem ostane vse pri starem. Ves boj je bil zaman, vse žrtve brez koristi, samo klerikalci so še močnejši in njih vlada še zamozavestnejša. Toda kar ni, se še lahko zgodi — pozneje. V Belgiji miru ne bo več v sedanjih razmerah.

Vojna v Južni Afriki.

Iz Londona poročajo, da izvedo že te dni vsi oddelki Burov dogovorjene mirovne pogoje ter da se je v treh tednih nadejati sklepa miru, oziroma konca vojne. Louis Botha, vrhovni poveljnik Burov, je na potu v Vryheid ter je bil te dni v Standertonu. Iz Vryheida odpotuje dalje k Burom. Lord Kitchener poroča: V zadnjem tednu je bilo ubitih 18 Burov, 19 ranjenih in 325 ujetih. 10 se jih je udalo. General French preganja razkropljene burske oddelke v okrajih Ladygrey in Rhodes na vshodu Kaplandije. Na zahodu je večina burških trop okoli Oskiepa, katerih Buri niso mogli zavzeti. Angleške čete so se pomnožile. Okraj vshodne Pretorije so Buri zapustili. Od juga proti Pretoriji so angleške čete očistile vse okraje burških čet. Polkovnik Colenbrander operira še vedno pri Pietersburgu; 15. t. m. je zadel njegov oddelek na močnejši oddelek Burov, a se je vzlic premoči sovražnikov mogel vzdržati v svoji poziciji. V angleški zbornici se je sprejel vladni predlog, da se pridobinski davek zviša. Tekom debate je izjavil zahladni kancelar Hicks-Beach, da so vesti o sklepu miru še prezgodnje ter da je treba biti pripravljen na nadaljevanje vojne.

Bestialnost Američanov na Filipinih.

Američansko časopisje se bavi že dalje časa z aféro, ki je razburila vso javnost. Američanski vojaki so postopali namreč proti ustaškim Filipincem naravnost zverinsko ali tako, kakor so postopali Angleži proti Burom. Višji poveljnik američanske armade, Miles, ki je porabil že škandalozni prepir admirala Sampsona in Schleya, da agitira proti predsedniku in zase, dela se sedaj posebno ogorčenega, samo da si pridobi popularnost. Senator Lodge, prijatelj predsednika, je interpeliral vlado glede barbarščin in bestialnosti na Filipinih. Vojni minister Root je predložil 428 tiskanih strani obsežajoče poročilo, da je bilo med avgustom l. 1898. in marcem 1901 deset častnikov in 36 vojakov, ogleduhov i. dr. radi grozodejstev proti doma-

činom in radi kršenja vojnih določb pred vojnim sodiščem ostro kaznovanih. 11 vojakov je bilo celo ustreljenih, več pa obsojenih v ječo. Nekaj jih je bilo odpuščenih iz vojske ali degradiranih. Ti vojaki so Filipince brez povišanja streljali, mučili, posiljevali Filipinke, ropali in kradli. Major Waller n. pr. je Filipince, dasi so bili brez orožja, dal postreliti. Izgovarjal se je na ukaz generala Smitha, ki je velel: »Pobijaj in požigaj!« Čimbolje se je vršil ta ukaz, tem zadovoljnejši je bil general. Smith je baje tudi ukazal: »Pobij vse, ki so starejši kot 10 let!« Trije častniki so kot priče Wallerjeve besede potrdili. In general Smith je priznal, da je dal 300 Filipincev, ki so se prostovoljno udali in prišli sami v tabor, kar postreliti. V »North American Review« piše američanski potovalec: Noben Filipinec ni zadovoljen z našo upravo. Misleči Filipinci so izdajalci, in velika večina, ki ni ničesar ne misli, sledi slepo svojim vodjem. Tam imamo 40–50 tisoč vojakov, ki so v 5–600 oddelkov razkropljeni po otokih. Iz Mindora poročajo, da požigajo Američani vse kraje, kjer se je streljalo nanje. Vsa mesta in vse vasi so razvaline in pepel. Le z mohamedanci žive Američani složno, ker jih smatrajo za — nekristjane. Amerika je poslala na Filipine 1000 učiteljev, ki pa so večinoma brez vesti in morale. Večina hoče le hitro obogateti. Od 1. januarja 1900 do 31. decembra 1901 je sodilo 298 vojaških komisij ustaše ter obsodilo 411 Filipincev na smrt, ker so umorili baje 721 oseb. Američanski imperalizem je žrtvoval 500 milijonov dolarjev (2200 milijonov kron) in na tisoče vojakov. Sad teh žrtev pa so stalni upori in osramočenje američanskega imena. Jingovstvo ne prinaša slave in koristi niti Američanom niti Angležem.

Najnovejše politične vesti.

Načelniki v

knez. Rojeni knezi imajo naslov »Svetlie« (Durchlaucht — Serenissimus). Škofje, ki niso rojeni knezi, nimajo tega naslova. »Prezvišeni« je škof, kadar postane kaka ekselencia ali eminencia (cesarjev tajni svetovalec ali kardinal). — V »Slovincu« in »Domoljubu« je bilo čitati v zadnjih dveh večkrat: kardinal dr. Jakob Missie. Doktor Lampe bi moral vendar vedeti, da se pri kardinalih vsled cerkvenih določil ne sme pisati priimek »doktor«, ker se samo ob sebi razume, da je kardinal doctus. Inače pa itak veste, doktor Lampe, iz lastne skušnje, da iz priimka še nikakor ne sledi, da bi moral biti vsak doktor bogoslovja pameten človek. Sicer pa: »Non est omnis doctor doctus, sed omnis doctus doctor.«

— **Akcija za „Dijaški dom“ v Celju.** Kakor se nam iz najrazličnejših strani sporoča, vzbudil je poziv za ustanovitev »Dijaškega doma« celjskega v vseh narodnih vrstah najpriaznejši odmev. Iz dobro poučenih krogov najbližje interesovanih zatrjuje se nam pa, da bode se ustanovitev vršila popolnoma gladko in da se ni bati nikakršnih znatnih ovir. Akademski agitacijski odbor, ki je širom domovine razposlal v ta namen nad pol drugi tisoč pozivov, prosi tem potom vse rojake, ki morebiti niso dobili posebnega poziva, da to blagohotno oprostijo. V tako kratki dobi nam res ni bilo mogoče izvesti natančnih naslovov vseh narodnjakov in narodnjakinj, ki bodo pa vkljub temu gotovo ravno tako požrtvovalno sodelovali v dosegu našega namena. Agitacijskemu odboru vsaj za zdaj še ni mogoče v domovini osebno vplivati na brzo prispevanje za »Dijaški dom«. Zategadelj prosimo vse prijatelje narodnega šolstva in zatiranega slovenstva, naj v svojem krogu blagovolijo agitirati za prispevke. Upamo, da bode nas v tem oziru slovensko časopisje krepko podpiralo. Zlasti se pa udajamo veseli nadi, da bode slovensko narodno žentstvo, ki je s svojo tolikrat sijajno dokazano narodno požrtvovalnostjo doseglo velike uspehe v Cirilo-Metodovih podružnicah, tudi tokrat porabilo svoj vpliv za nabiranje prispevkov pri onih, ki še morebiti oprezajo in se obojavljajo. Tudi najmanjši prispevek, ki nikomur ne bode prehu do djal, bomo hvaležno zabeležili. »Kamen do kamna palača, zrno do zrna pogača!« Vemo sicer, da ne bode denarnega zavoda ali avtonomnega zastopa ali društva, ki bi kolikor toliko ne pripomoglo, toda opozarjamo na izvanredno važnost hitrih odlokov v zadevi celjskega »Dijaškega doma«. Iz dobrih vzrokov na tem mestu o tem ne govorimo natančneje, pač pa še enkrat ponavljamo zaključek našega zadnjega poziva, da dvakrat dá, kdor hitro dá. Brez odlašanja torej na delo, gospoda! Žrtve, ki jih v ti zadevi storimo, bodo se za naš narod bogato obrestovale. Kakor že zadnjič, povdarjamo, vsi denarni prispevki naj se pošiljajo naravnost na naslov: »Dijaški dom« v Celju, ali pa na ime načelnika g. dra. I. Dečka v Celju. — Akademski agitacijski odbor v Gradcu.

— **Iz Novega mesta** se nam piše: Veselimo se vodovoda. A marsikak nedostatek, ki nam ga nudi gradnja te prepotrebne naprave, nas navdaja po pravici z nevoljo. Istina je, da ostanejo izkopani jarki po več dni nezasuti. Nehote se nam vsiljuje vprašanje, kako se more od nas takorekoč zahtevati, da gazimo skozi pet ali še več dni po razritih, vrhutega najožjih ulicah čez kupe ilovice, kamjenja in sedaj, ko je deževalo, še do gležnjev po blatu; seveda, posebno zvečer pri slabi razsvetljavi, ne brez osebne nevarnosti! Splošno mnenje je, da je tega kriva »varčnost« dunajske, sicer ne preslabo plačane tvrdke Rumpel. Slednja je poslala semkaj v svrhu polaganja cevi baje samo dva ali tri monterje po naših mislih za tako razsežno delo vsekako premalo. Usojam si torej v svojem i več prizadetih meščanov imenu opozoriti faktorje, ki imajo pri gradnji vodovoda odločilno besedo, naj blagovolijo zahtevati od tvrdke Rumpel, da si preskrbi zadostno število monterjev. Le tako bo mogoče, da se z ozirom na občno varnost, po izkopanih jarkih položi takoj cevi, jarki pa zasujejo. — **Novomeščan.**

— **Prva toča.** Žalostna vest nam dohaja iz Vipavske doline. Predvčeršnjim je padala debela in gosta toča in pro-

vzročila po vinogradih veliko škodo. Zlasti so zadete občine Col, Vrhpolje in Vipava. Na streljanje proti toči so bili pripravljani samo v Budanjah, kjer se je zgodila še ta nesreča, da je bil občinski tajnik Ferjančič hudo opečen, ker se mu je vnel smodnik.

— **Na lovu.** Deželni predsednik g. baron Hein in gospa baronica Heinova sta že nekaj dni v Polhovem gradu na lovu. Gospa baronica je ustrelila že dva divja petelina.

— **Iz Vipave** se nam piše: Na belo nedeljo priredil je »Postojnski salonski orkester« koncert v Vipavi. Reči moramo, da nas je krasna godba in izredno lepo petje uprav presenetilo,

Tiščanje v želodcu
je navadno posledica nerednega prebavljanja in slatina, če se pije topla na tešče želodec, navadno od strani te bolečine. (984)

Rogaška

Umrli so v Ljubljani:
Dne 21. aprila: Jurij Končan, dninar, 60 let, Zvonarsko ulice št. 7, pljučnica. — Iva Senekovič, gimnazijskega ravnatelja hči, 19 let, Tomanove ulice št. 10, jetika. — Leopold Bobek, fujakar, 48 let, Radeckega ceste št. 2, jetika.
V deželni bolnici:
Dne 21. aprila: Marijana Bitenc, posestni-kova žena, 39 let, jetika. — Roza Zelinka, hči najemnika parne žage, 23 let, jetika.
Dne 22. aprila: Martin Seničar, čevljar, 56 let, jetika.

Meteorologično poročilo.
Višina nad morjem 306 m. Srednji krasni tlak 756 mm.

April	Čas opa-zovanja	Stanje baro-metra v mm.	Tempe-ratura v °C	Vetrovi	Nebo	Padačina v 24 urah
23.	9. zvečer	734.9	14.9	sr. jvzhod	oblačno	
24.	7. zjutraj	738.3	9.1	sl. jvzhod	jasno	
	2. popol.	737.8	17.4	sr. vzhod	jasno	0.0 mm.

Srednja včerajšnja temperatura 13.8°, nor-male: 11.0°.

Dunajska borza
dné 24. aprila 1902.

Skupni državni dolg v notah	101.60
Skupni državni dolg v srebru	101.50
Avstrijska zlata rentna	120.35
Avstrijska kronska rentna 4%	99.55
Ogrska zlata rentna 4%	119.90
Ogrska kronska rentna 4%	97.80
Avstro-ogrski bančne delnice	1601.—
Kreditne delnice	675.—
London vista	24.20
Nemški državni bankovci za 100 mark	117.25
20 mark	23.44
20 frankov	19.06
Italijanski bankovci	93.30
C. kr. cekini	11.28

Zahvala.
Za premnoge izraze ljubeznipolnega sočutja povodom smrti naše ljube hčerke, oziroma sestre, gosposične

Ivane Senekovič
kakor tudi za zelo mnogoštevilno sprem-stvo k zadnjemu počitku, za krasne vence in šopke in za ganljivo petje di-jakov izrekamo s tem svojo najsrčnejšo zahvalo ter priporočamo blago ranjko v blag spomin.

V Ljubljani, dné 24. aprila 1902.
(9°6) **Ostali žalujoči.**

Stanovanje (985-1)
obstoječe iz treh sob in kuhinje, odda se v obližju mesta s 1. majem t. l. Kje? pove upravništvo »Slov. Nar.«.

Prodaj skoraj novo kolo (970-2)
pod ugodnimi pogoji.
Rudolf Zoré
Glavni trg št. 10.

Krojaški pomočnik
za veliko delo se takoj sprejme pri **F. Cassermann-u** (964-2) v Ljubljani, Šelenburgove ulice šte. 4.

Največji izbor Najnižje cene.
Skrbno izdelovanje
Preobleke. Popravila.
L. Mikusch
tovarna dežnikov
Ljubljana, Mostni trg.

Najboljši dokaz
koliko so vredne hitre fotografije na dopisnicah je gotovo ta, ker se izdelovanje in spečavanje istih jako živahno razvija. (976-3)
Rdeči paviljon, Lattermannov drevored.
NB: Istotam se sprejemajo tudi naročila na kakršnekoli posnetke, tudi se fotografira v sobi ali omizja v gostilni pri umetni luči.

Več dobrih krojaških pomočnikov
se sprejme v trajno delo.
Josip Rojina (971-2)
Šelenburgove ulice št. 5.

Specijalitete
fine kave, novo dobavljene
priporoča (415-56)
Edmund Kavčič
Prešernove ulice, Ljubljana.
Poštne pošiljave 5 kil franko.

LJUBLJANSKI ZVON
MESEČNIK ZA KNJIŽEVNOST IN PROSVETO.
LETNIK XXII. (1902).
Izhaja po 4½ pole obsežen v veliki osmerki po eden pot na mesec v zvezkih ter stoji vse leto 9 K 20 h, pol leta 4 K 60 h, četrt leta 2 K 30 h.
Za vse neavstrijske dežele 11 K 20 h na leto.
Posamezni zvezki se dobivajo po 80 h.
„Narodna Tiskarna“ v Ljubljani.

Razglas.
Mestna hranilnica v Novem mestu razpisuje s tem mesto praktikanta
za takojšnji vstop z adjutom mesečnih 60 K.
Prosilci morajo izkazati, da so dovršili nižjo gimnazijo ali realko in trgovsko šolo ali popolno srednjo šolo ter morajo biti saj 18 let stari, popolnoma zmožni slovenskega in nemškega jezika v besedi in pisavi ter biti prijaznega in vpljudnega vedenja. — Prošnje so položiti do 10. maja 1902. (976-2)
Ravnateljstvo mestne hranilnice v Novem mestu.

frena „Nar. doma“.
Nepreklicno samo 5 dni od 22. do 27. aprila
Gostovanje slovite krotilke
Mlle. Margueritte
z njenimi 7 pitomimi (udomačenimi) levi.
Henrik Blank
imeniten človek, ki zna skoz trebuh govoriti in glumač.
Charles Pauly
najboljši manufektist in posnemalec živalskih glasov.
Hanny Luxa
Tirolienne excentrique.
Cena sedežev:
Prvi prostor 3 K, drugi 2 K, tretji 1 K. (937-5)
Blagajna se odpre ob sedmih, začetek ob osmih. — Predpro-daja vstopnic v Šešarkovi trafikli v Šelenburgovih ulicah.

Otvoritev kegljišča!
V nedeljo, dne 20. aprila t. l. otvori se
v gostilni „Vojevič“
na Tržaški cesti št. 13
(940-2)
* lepo urejeno kegljišče *
koje se med tednom tudi odda kegljaškim družbam. — Istotam se vidi in sliši muzikalni automat, t. j. koncertni »Gloria-Orchestron« na elektriko, ki igra vse instrumente.
Z odličnim spoštovanjem
Vinko Vojevič, gostilničar.

Izšlatje brošura:
Boj klerikalizmu!
* Dobiva se v „Narodni Tiskarni“. *
Cena 10 vin., po pošti 13 vin.

Izurjena, solidna
natakarica na račun želi službo premeniti.
Zmožna je slovenskega in nemškega jezika ter sprejme službo samo v hotelu ali v boljši restavraciji. — Naslov pod imenom „Hotel“ št. 320 poste restante Zagreb. (958-3)

V najem se da
v nekem trgu na Spodnjem Štajerskem dobro upeljana (973-2)

trgovina z mešanim blagom.
Naslov pove upravništvo »Slov. Nar.«.

Več damske obleke
in
damsko kolo
najboljše vrste
proda se na Poljanski cesti št. 6
I. nadstropje, levo. (983)

Premier-kolesa 1902
Najstarejša, najboljša izpri-čana znamka
Geniki gratis.
Premier-Werke, Eger (Češko).
Vele- 21
zanimiva in
fina oprema
Geniki franko.

Dvoje citer
dobro ohranjenih in izborna izigranih je po ugodni ceni na prodaj pri
Alojziju Lavrenčič-u
Dunajska cesta št. 32.
Citre so od najglasovitejše firme ter »Luftresonanc« sistema. (945-3)

Otvoritev Marijinega kopališča.
Slavnemu občinstvu vljudno naznanjam, da se vrši, kakor običajno vsako leto, dné 1. maja
otvoritev Marijinega kopališča
pred Prulami.
V nadeji, da slavno občinstvo moje kopa-lišče mnogobrojno obišče, se priporočam z najodličnejšim spoštovanjem
(961-2) **Friderik Košir.**

Govori, poje in se smeje v vseh jezikih.

Grammophon
je najboljši svetovni govornik aparat. Sliši se na 300 m daleč. Cena 25, 40, 60, 125 gl.
Grammophon-Automat 650-16
v katerega se vrže 10 vin., je najboljši vir dohod-kov za gostilne. Cena 120 in 130 gl.
Jako lepo se čuje v daljavo, zlasti na prostem. Plošče iz trdega gumija v veliki izbiri, tudi slovenske, ima zmirom v zalogi
Rudolf Weber, urar
Ljubljana, Stari trg 16.